

**IMATRAN VUOKRA-ASUNNOT OY****Asukkaat****ENERGIAKATKOT**

Tänä talvena on riski energiantoimituskatkoille. Tässä ohjeessa on neuvoja niihin varautumiseen.

**Sähkökatkojen** pituudet on jakeluverkkoyhtiöiden toimesta arvioitu kestävän 2 tuntia kerrallaan. Mahdollisten **kaukolämmön toimituskatkojen** pituudet ovat täysin tilannekohtaisia.

**TOIMENPITEITÄ JA OHJEITA MAHDOLLISIIN ENERGIAKATKOKIIN****Ilmanvaihto ja lämmitys**

Yksinkertaisuuden vuoksi nämä ohjeet on laadittu kattamaan molempien energiamuotojen toimitusten katkot.

**Kaukolämpökatkon** keskeisiä seurauksia ovat useimmiten ilmanvaihdon ja lämmityksen sulkeutuminen.

**Sähkökatkon** keskeisiä seurauksia ovat kaikkien sähkölaitteiden ja ilmanvaihdon sammuminen. Vaikka ilmanvaihtokoneiden sammussa ilmanlaatu huononee, tiloja ei saa tuulettaa, koska se aiheuttaa tilojen nopean viilenemisen.

Sähkökatkon aikana eivät kiinteistöjen kiertovesipumput toimi ja lämmitysjärjestelmä ei saa verkosta lisälämpöä, vaikka kaukolämpö siirtyisi kaukolämpöverkossa.

Rakennukset alkavat jäähtyä hitaasti useamman tunnin kuluessa. Ennakkotiedon perusteella mahdollisten sähkökatkojen pituudet ovat sen verran lyhyitä ettei tästä aiheudu haittaa asumismukavuudelle.

**Vesi**

**Hanoista tulee vettä sähkökatkojen aikana, mutta kaukolämpörakennuksissa sitä ei saa käyttää, koska se voi olla tulikuumaa aiheuttaen vaaran käyttäjille ja LVI-järjestelmälle.** Vaara pyritään minimoimaan sulkemalla kaukolämmön tuloventtiili kiinteistönhoidon toimesta.

**Käyttövedettä on hyvä varata huoneistoon,** jos sähkökatkosta on ennakkoon tiedotettu tai sen mahdollisuudesta varoitettu.

**Minimoidaan WC:n käyttö.** On hyvä myös tiedostaa, että sähkökatkojen aikana eivät kaupungin viemäriverkoston pumppaamot ja jätevedenpuhdistamo välttämättä toimi. Jätevesiverkosto saattaa täytyä ja aiheuttaa ylijuksutuksia pumppaamoilla tai jätevedenpuhdistamolla. Myös jätevesien tulviminen rakennuksiin on mahdollista.

## Sähkö

**Osa sähkölaitteista käynnistyy itsestään sähköjen palatessa.** Asunnossa kannattaa kartoittaa laitteet, joiden uudelleen käynnistyminen itsestään voi aiheuttaa vaaran.

Keittiön laitteiden itsestään käynnistyminen aiheuttaa vaaratilanteen. Esimerkiksi katkon jälkeen liesi kuumenee ja voi aiheuttaa tulipalon vaaran.

**Kylmälaitteet eivät toimi sähkökatkojen aikana.** Niiden avaamista kannattaa välttää tai ainakin minimoida katkojen aikana niiden lämpenemisen hidastamiseksi. Ennakoitujen katkojen pituus on noin kaksi tuntia. Tämän ei vielä pitäisi vaikuttaa esimerkiksi pakasteisiin.

Pitkittyneessä sähkökatkossa pakkaskelillä on mahdollista käyttää esimerkiksi parveketta pakasteiden säilyttämiseen, jos pakasteet uhkaavat sulaa.

**Sähkökatkojen aikana valot ei toimi.** Kannattaa varautua pimeään ja varata tasku- tai otsalamppuja sekä paristoja tai virtalähteitä sähkökatkojen varalle.

**Hissit eivät toimi sähkökatkojen aikana.** Mikäli on ennakkoon tiedossa oleva sähkökatko, pyritään hissien käyttö estämään etukäteen. On hyvä välttää hissien käyttöä, jos on sähkökatkon uhka/riski.

**Sähköiset lukitukset ja kulunohjausjärjestelmät eivät välttämättä toimi sähkökatkojen aikana.** Lukitukset toimivat kuitenkin mekaanisesti avaimilla ja avausvivuilla. Sähkökatkojen aikana on huolehdittava erityisen hyvin, että ovet menevät jokaisen käyttökerran jälkeen varmasti kiinni ja lukkoon.

## Viestintä

Langallinen Internet ja televisiot eivät toimi sähkökatkon aikana.

**Puhelinverkko pysyy pystyssä sähkökatkojen aikana varavoiman ansiosta muutamia tunteja.** Puheluita ja puhelimen netin käyttöä kannattaa välttää. Pidetään puhelinverkko vapaana hätäpuheluita varten ja viranomaisverkon toiminnan varmistamiseksi.

Viranomaisilmoituksia ja uutisten seuraamista varten **kannattaa varata paristo- tai akkukäyttöinen radio.** Viranomaiset tiedottavat yleisradion kanavien kautta tilanteen kehittymisestä.

Kiinteistön omistaja ja huoltoyhtiö tiedottavat sähkökatkojen aikana **kiinteistöjen ala-auloissa kirjallisilla tiedotteilla.**

## Katkojen jälkeen

Sähkö- ja kaukolämpökatkojen jälkeen saattaa ilmetä vikoja tai häiriöitä kiinteistöjen laitteissa ja automaatio-ohjauksissa.

Elektroniset laitteet voivat vaurioitua tai kiinteistöautomaatio vikaantua sähkökatkon aikana. Järjestelmät eivät välttämättä käynnisty normaalisti. Häiriöt voivat hidastaa tai haitata järjestelmien palautumista normaaliin toimintaan. Katkojen jälkeen voivat vikojen

korjaukset ja järjestelmien käynnistämiset kestää pitkään. Huoltomiehet joutuvat kiertämään kaikki kohteet ja varmistamaan järjestelmien palautumisen.